

Kenyér, az éltető Isten ajándéka

Köszöntés: „Jézus ezt mondta nekik: Az én eledelem az, hogy teljesítsem annak akaratát, aki elküldött engem, és bevégezzem az ő munkáját. Vajon nem ti magatok mondjátok-e, hogy még négy hónap, és jön az aratás? Íme, mondom nektek: emeljétek fel a szemeteket, és lássátok meg, hogy a mezők már fehérek az aratásra. Az arató jutalmat kap, és begyűjti a termést az örök életre, hogy együtt örüljön a vető és az arató (Jn 4,34-36).” Ámen.

Gyülekező ének: 136. zsoltár: 1-4. 25-26. versei: „Dicsérjétek az Urat...”

Fennálló ének: 279: dicséret 1. verse: „Vígak e föld lakosai...”

Fő ének: 279. dicséret 2-4. versei: „Ezért, ó, jóltevő Atyánk...”

Előfohász: „Imádkozva nyújtom feléd kezem, lelkem utánad eped, mint a kiszikkadt föld. Siess Uram, hallgass meg, mert oda van a lelkem! A te jó lelked vezéreljen az egyenes úton (Zsolt 143, 6-7a. 10b)!” Ámen.

Lekció: János evangéliuma 6. rész 1-15. versei: „Jézus ezután elment a Galileai-tengernek, Tibériás tavának túlsó partjára. Nagy sokaság követte őt, mert látták, milyen jeleket vitt végbe a betegeken. Jézus pedig felment a hegyre, és ott leült a tanítványaival együtt. Közel volt a páska, a zsidók ünnepe. Amikor Jézus észrevette, hogy nagy sokaság közeledik hozzá, így szólt Fülöpnek: Honnan vegyünk kenyeret, hogy ezek ehessenek? Ezt pedig azért kérdezte tőle, hogy próbára tegye, mert ő már tudta, mit fog tenni. Fülöp így válaszolt neki: Kétszáz dénár árú kenyér sem elég nekik, hogy mindenki kapjon valami keveset. Egyik tanítványa, András, Simon Péter testvére így szólt hozzá: Van itt egy gyermek, akinél van öt árpakenyér és két hal, de mi ez ennyi embernek? Jézus ezt mondta: Ültessétek le az embereket! Fűves terület volt az. Letelepdedtek tehát a férfiak, szám szerint mintegy ötezren. Jézus pedig vette a kenyereket, hálát adott, és kiosztotta az ott ülőknek; ugyanúgy osztott a halakból is, amennyit kívántak. Amikor pedig jóllaktak, így szólt tanítványaihoz: Szedjétek össze a maradékot, hogy semmi se vesszen kárba! Összeszedték tehát, és tizenkét kosarat töltöttek meg az öt árpakenyér maradékával, amit meghagytak azok, akik ettek. Miután látták az emberek, hogy milyen jelt tett, ezt mondták: Ez valóban az a próféta, akinek el kellett jönnie a világba. Amikor pedig Jézus észrevette, hogy érte akarnak jönni, és el akarják ragadni, hogy királlyá tegyék, visszavonult ismét a hegyre egymagában.”

Előima: Mindenek Atyja! Felséges és dicsőséges Istenünk a Jézus Krisztus által. Nem tudjuk, hogy milyen erő, milyen készítés, milyen áldás hozott ma fel szent templomodba, hogy megvalljuk egymásnak, de legfőképpen Neked a mi hálánkat, hogy úgy gyarapítod életünket, ahogyan Krisztusunk szaporítja a kenyeret. Nevedet áldjuk, és mégis sokszor ajkunkon bomlasztó beszéd jön ki. Éneklünk dicsőségedről, és mégis sokszor lelkünk nem érzi át a szavak súlyát. Cselekszünk éktelenül, szeretetlenül, reményt veszítve, hogy ne kelljen elhagynunk, megvetnünk Téged és embertársainkat. Sokszor úgy érezzük, hogy ebben a tárgyiasított világban tárgyként bánhatunk szeretteinkkel, ellenségeinkkel, barátainkkal, hűségeseinkkel és hűtlennel egyaránt. Gépiesen imádkozunk, gépiesen cselekszünk, gépiesen bánunk mindenkivel, aki ápol vagy eltakar, vagy épp üldöz és haragszik. Sír a lelkünk, Urunk, amikor mélyen magunkba tekintünk, és tudjuk, hogy önmagunk erejéből nem megy. Mi nem tudunk változtatni, nem tudunk átformálódni, Krisztusivá lenni. Ma kérünk a testi és lelki eledelért. Lehetőségeid hatalmasak, de erőnk gyenge, kezünk nem tud kezet nyújtani, lábunk nem tud meg tenni még egy mérföldet a testvéreért. Minden olyan kikényszerített a mi életünkben. Láttasd meg velünk ma Jézus Krisztus erejét és hatalmát, hogy mi ne 10.000 kifogást keressünk, ne rejtjük véka alá lámpásunkat, hanem elinduljunk a keskeny úton. Jöjj Szentlelkeddel és rázz fel bennünket. Igéd lámpás, utunkon fény legyen. Így könyörgünk, találj ránk a mélységben és táplálj mennyei eledelleddel. Ámen.

Igehirdetés előtti ének: 499. dicséret 4. verse: „Minthogy míg e világon élek...”

Textus: Zsoltárok könyve 104. rész 10-15. versei:

„Te fakasztasz forrásokat a völgyekben, hogy folydogáljanak a hegyek között. Megitatnak minden mezei vadat, a vadszamarak csillapíthatják szomjukat. Fölöttük laknak az égi madarak, sűrű lombok között énekelnek. Megöntözöd onnan fentről a hegyeket, alkotásaid gyümölcsével jól tartod a földet. Fűvet sarjasztasz az állatoknak, növényeket a földművelő embernek, hogy kenyeret termeljen a földből, és bort, amely felvidítja az ember szívét, és ragyogóbbá teszi arcát az olajnál, a kenyér pedig erősíti az ember szívét.”

Ünneplő Keresztyén Gyülekezet, Kedves Testvéreim az Úr Jézus Krisztusban!

A kenyér és a kenyérsütés a somogyi uradalmi cselédek körében így történt: „Egy kemencébe egy sütéskor általában 6 kenyér fért be. A maradék tésztából langallót sütöttek, amit csak 1945 után kezdtek el lángosnak nevezni. A langalló lepényszerűen elnyújtott tészta. Az asszony tenyerével akkorára formálta, mint a sütőlapát. A lapáton késsel két helyen behasította, hogy ne púposodjon föl. A

langallót a kemence szájánál sütötték, közel a kihúzott parázshoz. A kenyérnél jóval hamarabb átsült, a gyermekek már várták, mert kenyérsütés napján langalló volt a reggelijük. A megsült langallót kézzel törték el darabokra, a hagyomány szerint késsel vágni nem volt szabad, tejföllel, zsírral megkenték, vagy egyszerűen csak megsózták és úgy fogyasztották frissen.“

A kenyérfőzés áldását nap mint nap tapasztalja az ember. A zoltáros Isten három alapvető testi szükségletéért ad hálát: a kenyérért, a borért és az olajért. Ma a kenyeret, mint Isten áldását fogjuk górcső alá venni. Mit jelent felelősen a mi életünkben, a kenyér? A zoltáros azt mondja: A kenyér megtámogatja az ember szívét. Isten által a testében megtámogatott ember érzi és tudja, hogy a verejtéssel végzett munkájának van gyümölcse. Isten meg tudja áldani az embert annyira, hogy kenyérral élhet nap mint nap. Ugyanis nem természetes, hogy van kenyér az asztalunkon. Nem természetes, hogy a kenyér, mint mindennapi eledel jelen van az életünkben. A Gondviselő Atya teszi azt az asztalunkra. Atyai nagymamám gyermekkoromban ezt úgy fejezte ki, hogy egy kis keresztet rajzolt a kenyér derekára, mielőtt megvágta, mert az Úr adta, áldott legyen érte az Úr neve. Az Úr adja a kenyeret. A búzakaralások teljességét, az esőt, az aratáskor a száraz és meleg időt, a ringató kalászok napsütését. Isten adja a növekedést. Nem tőlünk van a kenyér, hanem Isten áldása a mi életünkben. Isten áldó jelenléte, hogy amikor leülünk egy asztalhoz, amit körbevesz a család, el tudjuk rebegni mindenkor: „Jövel, Jézus, légy vendégünk, áld meg, amit adtál nekünk. Jöjjön tőled békességünk.” Vajon, amikor kutyafuttába leülünk az asztalhoz férjünkkel, feleségünkkel, gyermekeinkkel, családukkal, akkor eszünkbe jut, hogy hálát adjunk a kenyérért? Ma, amikor az újkenyér áldásaiért adunk hálát, legyen a szemünk előtt, az imádság a kenyérért, hogy ne legyen természetes számunkra kenyér jelenléte az asztalunkon, mert Jézus támasztott igénye tanítványaiával szemben ma is ugyanaz, mit egykor Fülöphöz intézett: „**Honnan vegyünk kenyeret, hogy ezek ehessenek?**” Mert erőnk, szilajságunk, kenyérünk legjava

elsősorban nem munkánk gyümölcse, hanem Isten áldása. Hányszor jut ez eszedbe, amikor leülsz és felállsz asztalodtól? Elkéred a mindennapi kenyeret és megköszönöd a mennyei Atya áldását? Tekinteted az égre emeled, mint Jézus? Mert kenyeret szaporítani az tud, aki az életető és megtartó Isten felé emeli tekintetét, és megköszöni, sőt elkéri az áldások Urától, a sütőteknőnek az áldását is. A kenyeret Isten céllal adja az életünkbe. Azért adja, hogy megtámogassa az embert. Testi erőnknek a megtámogatása éppen a kenyér. A mindennapok fizikumának a bő erőléte a kenyér áldása. Nem a müzli, nem az aszalt gyümölcs, nem a tej, hanem a kenyér. Olyan sokszor megfigyeltem gyermekeinket Rozsnyón az egyházi iskolában, hogy nem volt bepakolva tízórai a gyermek táskájában. Volt pénz, ami ott lapult a zsebekben, amiből csoki, keksz sikeredett, de nem volt gondosan elkészített kenyér. Ma is van energiával, van dömping coca-cola, de nincs kenyér. Miért is tanít bennünket imádkozni Jézus Krisztus? A mindennapi kenyérért, nem az energiáért, az erőletért, nem is helyes a kalóriabevitelért. Közben pedig mindenki arról beszél, hogy gyermekeink túlsúlyosak, mindenki a vércukorszintjét méri, velem együtt. Isten így bünteti a hitetlen nemzetséget. Isten támogatni akarja az ember szívét. Az Úr testileg is Őrizője akar lenni választottjainak. Nem akarja, hogy elveszenek. A fogyókúrák azt javasolják, hogy mindenki mondjon le a kenyérről. Ha lemondasz testileg a kenyérről, lemondasz Isten támogatásáról. Lemondasz az Úr áldásáról. Annyi megszorító intézkedés van a mi életünkben, annyi minden nehezedik manapság az emberre. Nem tudjuk, hogy kitől mit kérjünk, mert félünk, hogy megdobod a másikat kenyérral és ő kővel válaszol. A megtartó Isten kenyeret kínál. Isten táplálékot nyújt, Ő a teremtő Isten, Aki képes a kenyeret az asztalodra varázsolni. Szívednek a teljessége, az imádságod, munkád kell hozzá. Isten úgy ad neked kenyeret és becsületet, hogy közben téged is munkásává tesz. Hiszen Jézus is a gyermeknél lévő öt árpakenyeret és két halat használja fel a sokaság megelégtetésére. Élünk hát mindazzal bölcsen, tisztán és egészen, amit Istentől

kapunk, mert Ő támogatólag van jelen életünkben. Azt akarja, hogy az ember megtérjen és éljen. A kenyér nem a bűn büntetésének a jele, hanem Isten áldása. Ő adja, Ő kínálja nekünk nap mint nap. Isten mindent nekünk akar adni mennyei raktárából. Raktárai tele vannak áldással. Vajon a mi életünkben szükség van erre az áldásra? Vajon mi akarunk élni az Isten által felkínált kenyérrel? Akarjuk, hogy Isten megtámogassa a mi szívünket az Ő áldásával? A napokban találkoztam, egy olyan földműves emberrel, aki a lakodalom idején is azon töprengett a nagy esőzések közepette, hogy az ő falujában, még nem ment végbe az aratás. Aggodalom, bánat és keserűség volt a szemében. A bőség asztalánál csak erről tudott beszélni. Mennyit ér nekünk az Isten áldása, a kenyér? Mennyit ér meg nekünk az a kenyér, amit Isten az asztalunkra helyez? Manapság 3-4 eurót, amennyit a boltban fizetünk érte? Értékesebb az annál, hiszen Isten öntözte, az Úr áldotta meg, a Gondviselő Atya szentelte meg. Az Úr adta. Mindennapi kenyérünk az Ő láthatatlan kezének áldott munkája. Legyen áldott az Úr neve, Aki képes így támogatni népét, Aki képes így szeretni az övéit, hogy asztalt készít még ellenségeink szemünk láttára, megetet és felbátorít a munkára és szolgálatra. Istennek mi társai lehetünk a mindennapi kenyér áldásában. Az Úr felhasznál minket, hogy munkatársai legyünk. Tanítványai szolgálata a maradékok összegyűjtése. Sokszor nem értékeljük Isten morzsáit. 12 kosár. Nem szabad elfelejteni, hogy Isten ad, de felelősségre is nevel. Jézus semmit sem hagy elveszni. Mi sokszor a morzsákat a földre szórjuk. Mi sokszor a kenyérmorzsát eldobjuk. Hány lakótelepen ott van a kenyér a szemét között. Nem az értékes maradékaink között tároljuk a kenyeret. Az Isten munkájából semmi sem veszhet kárba. Az az ember, aki nemcsak kenyérrel él, hanem Istennek minden Igéjével, amely szájából származik (ld. Mt 4,1-11), az bizony gyűjtöget. Összeszedi és értékesnek tartja a maradékot is. Jézus bennünket, képes felhasználni, képes kenyérünket megsaporítani, képes élelmünket, testünket, lelkünket megoltalmazni. Hová is mehetnénk? Lelkünk és testünk táplálója Jézus Krisztus,

Isten Báránya, Aki elveszi a világ bűneit. Ő készít bennünket egy nagyobb, bőségesebb lakomára, ahol Ő szolgál felénk, Ő kínálja fel önmagát nekünk, egész életével, szolgálatával, halálával, feltámadásával, nemcsak szívünket támogatja, hanem meddő lelkünket is étellel, teljességgel akarja megtámogatni. Szükségünk van Jézus Krisztus szaporító munkájára és mindenkori felhívására. A világban sokan éheznek, nemcsak a kenyérre, de a lelki kenyérre is, amin keresztül meglátják, hogy kicsoda Jézus. Vajon mi milyen példával járunk elő, amikor Jézus csodát tesz, amikor Jézus megelégit? Éljen ma is a lehetőséggel, hogy Jézus csodát tegyen veled és Megtartódként erősítse szívedet mennyei kenyérrel. Ámen.

Utóima:

„Vágyakozik a lusta lelke, de hiába, a szorgalmas lelke pedig bővelkedik (Péld 13,4).”

„Megtanultam, hogy körülményeim között elégedett legyek (Fil 4,11).”

„De valóban nagy nyereség az istenfélelem, megelégedéssel (ITim 6,6).”

„Az én Istenem pedig befogja tölteni minden szükségéteket az Ő gazdagsága szerint dicsőségesen Jézus Krisztusban (Fil 4,19).”

„Kegyelmet és dicsőséget ad Isten; nem vonja meg a javait az Úr azoktól, akik feddhetetlenül élnek. Seregek Ura, boldog az az ember, aki benned bíz (Zsolt 84, 12-13)!

„Az oroszánok is sínylődnek és éheznek, de akik az Úrhoz folyamodnak, nem nélkülözik a jót (Zsolt 34,11).”

„És példát hagyott rátok, hogy az Ő nyomdokait kövessétek (IPt 2,21).”
Jézus mondja: Ti azért így imádkozzatok: „Mi Atyánk...”

Adakozás: „Oszd meg kenyeredet az éhezővel, vidd be házádba a szegény hajléktalant, ha meztelen embert látsz, ruházd fel, és ne zárkózz el testvéred elől (Ézs 58,7)!”

Áldás: „Íme, kiment a magvető vetni (Mt 13,3).”

Záró ének: 499. dicséret 5. verse: „Ha pedig még többet vehetek...”